

Ekspertyza ornitologiczna budynku

Przedszkola Miejskiego nr 1

przy ul. 22 lipca 45

w Kozuchowie

ZAMAWIAJĄCY:

Gmina Kozuchów

WYKONAWCA:

EXPETO Sp. z o.o. Sp.k.
ul. Fabryczna 17B/38
65-410 ZIELONA GÓRA
NIP 9291868801, Regon 361986363

CEL EKSPERTYZY:

Termomodernizacja elewacji budynku

Sporządził:

**EKSPERT PRZYRODNICZY
ORNITOLOG**
nr w rejestrze 222/2010/EP

mgr inż. Mariusz Urban

luty 2016r.

Ekspertyzę ornitologiczną budynku Przedszkola Miejskiego nr 1 przy ul. 22 lipca 45 w Koźuchowie przeprowadzono na zlecenie Gminy Koźuchów. Obserwacje miały określić obecność ptaków bądź nietoperzy w budynku oraz ewentualne lęgi ptasie na elewacji budynku lub w otworach ścian budynku.

Blok ten ma skomplikowaną linię elewacji (rys. nr 3). Jest to jednopiętrowy budynek, wykonany w technologii wielkiej płyty. Szczeliny między płytami są wypełnione klejem. W górnej części płyt znajdują się otwory wentylacyjne stropodachu (ok. 150 otworów w całym budynku).

Przebieg kontroli:

Kontrolę budynków wykonano w lutym 2016r. W ramach kontroli dokonano lustracji wszystkich elewacji budynku oraz terenu w bezpośrednim sąsiedztwie. Do obserwacji używano lornetki Nikon Action 10x50, dokumentację fotograficzną wykonano za pomocą smartfonu Samsung Galaxy 4 oraz aparatu Sony Cybershot DSC-HX20V.

Stwierdzone gatunki chronione ptaków:

Podczas lustracji budynku stwierdzono obecność wróbli (*Passer domesticus*) w otworach stropodachu. Zaobserwowano 2 samce wlatujące i wylatujące z otworów w elewacji od strony południowej oraz północnej. Nie zaobserwowano innych gatunków ptaków. Wysoce prawdopodobne jest, iż w sezonie lęgowy tak bogata baza lęgowa (ok. 150 otworów wentylacyjnych stropodachu) jest wykorzystywana również przez inne gatunki, np. kopciuszki (*Phoenicurus ochruros*), bądź sikory: modraszkę (*Cyanistes caeruleus*) lub/i bogatkę (*Parus major*). Bezpośrednie otoczenie przedszkola – zakrzewienia oraz drzewa rosnące wokół budynku, a szczególnie obszar od północnej strony oraz pnący się po północnej elewacji bluszcz (*Hedera helix*), tworzą odpowiedni biotop dla tych gatunków.

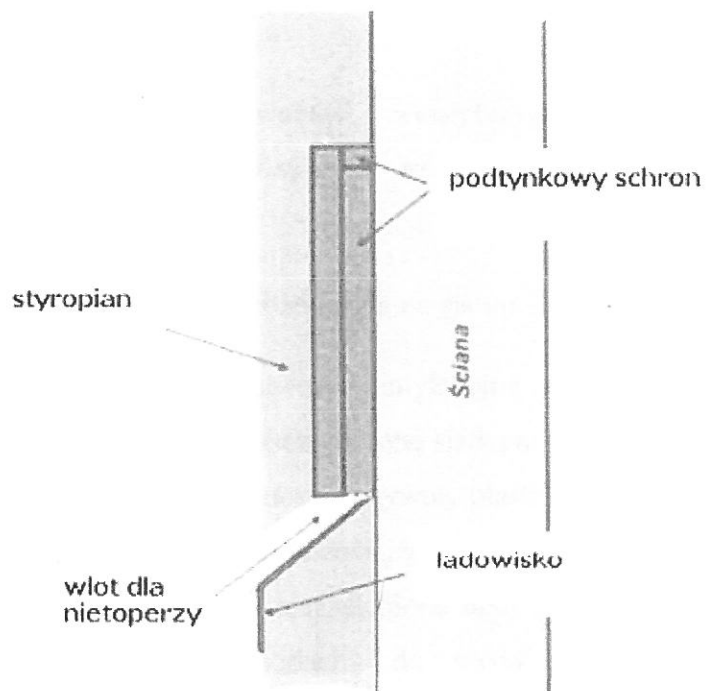
Podsumowanie i wnioski z kontroli:

Zimowy termin kontroli powoduję, że trudno określić faktyczną rolę budynku jako bazy lęgowej dla lokalnych populacji gatunków ptaków związanych z budynkami mieszkalnymi. Jednak specyficzna technologia konstrukcji budynku (liczne otwory w stropodachu) oraz dwie obserwacje obecności wróbli (mimo zimowej pory) w tychże otworach, każą przypuszczać, że budynek ten jest ważnym miejscem zarówno jako miejsce lęgów jak i schronienia zimowego. Planowana termomodernizacja raz na zawsze zlikwiduje te rzeczywiste i potencjalne miejsca lęgowe. Jest to o tyle niekorzystne dla ptaków i nietoperzy, że okoliczne bloki mieszkalne są już po termomodernizacji (osiedle bloków czteropiętrowych). Dlatego aby uniknąć gwałtownej redukcji miejsc lęgowych oraz schronienia dla ptaków i nietoperzy należy na etapie termomodernizacji wykonać kompensację przyrodniczą w postaci budek lęgowych na elewacji oraz na pobliskich drzewach rosnących na terenie przedszkola. Ze względów bezpieczeństwa oraz dla trwałości montowanych budek na elewacji, zaleca się technologię budek zlicowanych z elewacją (budki montowane częściowo bądź w całości w materiale izolacyjnym).

Opis planowanej kompensacji

Ze względu na ogromną liczbę potencjalnych miejsc lęgowych, które zostaną zlikwidowane poprzez remont elewacji zaleca się montaż 15 budek na elewacjach budynku oraz 8 budek na drzewach w pobliżu budynku przedszkola. Budki należy zamontować na wszystkich elewacjach oprócz południowej (najsilniej nagrzewającej się w słoneczne, letnie dni), po 5 szt. na każdą stronę budynku: 3 budek dla wróbla (otwór wlotowy średnicy 3,3cm), 1 budkę dla sikor (otwór wlotowy średnicy 2,7-3,0cm) oraz 1 schron podtynkowy dla nietoperzy. Budki montowane na drzewach – 4 budki dla wróbla oraz 4 dla sikor (różnica może polegać jedynie na średnicy otworu). Budki nadrzewne zamontować przybijając je gwoździami, na najwyższych i najgrubszych drzewach, na wysokości min. 5 m od ziemi, w odległości ok 5-8m od siebie, rozlokować je na całym terenie należącym do przedszkola. Należy, jeżeli to możliwe, wybierać drzewa pozbawione gałęzi w dolnej części pnia (dla uniknięcia niepokojenia ptaków przez osoby niepożądane).

Rys. nr 1. Przekrój przedstawiający montaż budki dla nietoperzy w materiale izolacyjnym elewacji.

Podsumowując planowaną kompensację – należy zastosować następujące rodzaje budek:

- dla wróbla – 4 szt. nadrzewne oraz 9 szt. na elewacji
- dla sikor – 4 szt. nadrzewne oraz 3 szt. na elewacji
- dla nietoperzy – 3 szt. podtynkowe

Łącznie 23 budki.

Alternatywą dla tej kompensacji jest pozostawienie otworów w stropodachu po wykonanej termomodernizacji.

Handwritten signature

Zalecany harmonogram prac.

Wariant z likwidacją otworów wentylacyjnych bądź założeniem siatek zabezpieczających, uniemożliwiających korzystanie ze stropodachu przez ptaki i nietoperze.

Termomodernizacja może zostać rozpoczęta po spełnieniu dwóch warunków:

1. Należy niezwłocznie zaślepić otwory wentylacyjne do stropodachu, pozostawiając otwarte po 2 szt. na każdej ścianie – ale zabezpieczone siatką malarską jak na rysunku nr 2. Metoda ta polega na zabezpieczeniu otworu dosyć sztywną, plastikową siatką, która przymocowana jest jedynie z góry i częściowo z boku, pozostając dołem na tyle luźną, żeby ptak bądź nietoperz mógł wylecieć. Te pozostawione niezaślepione otwory mają służyć ptakom i nietoperzom przebywającym wewnątrz stropodachu do wydostania się na zewnątrz. Natomiast zastosowana siatka ma uniemożliwić ponowne wejście zwierząt do stropodachu. Otwory zaślepione muszą być w sposób solidny, uniemożliwiający wydłubanie otworu przez ptaki – przy zastosowaniu pianki uszczelniającej wierzchnią warstwę zaszpachlować klejem bądź zaprawą murarską.

2. Wywiesić 8 szt. budek na drzewach wg opisu zaplanowanej kompensacji przyrodniczej.

Wariant z pozostawieniem otworów wentylacyjnych dostępnych dla ptaków i nietoperzy po wykonanym remoncie elewacji.

Termomodernizacja może zostać rozpoczęta po spełnieniu warunku:

1. Należy niezwłocznie zaślepić otwory wentylacyjne do stropodachu, pozostawiając otwarte po 2 szt. na każdej ścianie – ale zabezpieczone siatką malarską jak na rysunku nr 2. Metoda ta polega na zabezpieczeniu otworu dosyć sztywną, plastikową siatką, która przymocowana jest jedynie z góry i częściowo z boku, pozostając dołem na tyle luźną, żeby ptak bądź nietoperz mógł wylecieć. Te pozostawione niezaślepione otwory mają służyć ptakom i nietoperzom przebywającym wewnątrz stropodachu do wydostania się na zewnątrz. Natomiast zastosowana siatka ma uniemożliwić ponowne wejście zwierząt do stropodachu. Otwory zaślepione muszą być w sposób solidny, uniemożliwiający wydłubanie otworu przez ptaki – przy zastosowaniu pianki uszczelniającej wierzchnią warstwę zaszpachlować klejem bądź zaprawą murarską.

2. Po zakończonej termomodernizacji usunąć zaślepienie z otworów wentylacyjnych.

Rys. nr 2. Przykład bezpiecznego zaślepienie otworów – z pozostawieniem możliwości wyjścia nietoperzom i ptakom.

Ustalono z zarządcą budynku, że dopuszczalny termin nie wymagający decyzji RDOŚ na usunięcia gniazd ptasich (w tym zaślepienie otworów w stropodachu) z elewacji kończy się 29 lutego. Jeżeli do tego czasu nie uda się wykonać operacji, zarządca budynku złoży stosowny wniosek na odstępstwo od zakazów w stosunku do gatunków chronionych zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody. Do składanego wniosku ornitolog przygotuje opis sytuacji stwierdzonej na budynku w terminie składania wniosku.

Adrian

ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY

Rys. nr 3. Budynek w rzucie pionowym na ortofotomapie.

Wan

Fot. nr 1. Widok części elewacji południowej.

Fot. nr 2. Widok elewacji północnej z wijącym się bluszczem obok wejścia głównego.

Fot. nr 3. Widok elewacji od strony zachodniej.

Fot. nr 4. Samiec wróbla w otworze do stropodachu.

Adamy